

[Undervisningsministeren]

Jeg vil godt endnu en gang slå fast – det kan øjensynlig, når man læser bemærkningerne til venstres forslag, ikke gøres for tit – at EFGs basisår ikke er en teoretisk skoleuddannelse, som skoletrætte elever flygter fra. Det er netop en uddannelse, der giver de unge mennesker mulighed for at opleve og gøre erfaringer inden for det hovederhvervsområde, de har valgt, og for at få begyndende faglige færdigheder, så de har et mere realistisk grundlag at foretage det endelige valg på. At bruge udtrykket »nyere pædagogiske tanker« om det at vende tilbage til lærlingeuddannelsens introduktion til faget er unægtelig at vende tingene helt og aldeles på hovedet. Hr. Bertel Haarder ryster på hovedet. Men har hr. Bertel Haarder glemt, at en af de væsentligste årsager til, at vi fik EFG-uddannelses-systemet, var, at 30 pct. af samtlige lærekontrakter blev afbrudt i prøvetiden? Det siger noget om problemet for de unge mennesker, at de har brug for en periode at føle sig frem og finde ud af, om det er det, at have nogle valgmuligheder, så det ikke er et valg én gang for alle, hvor de enten må igennem den tragedie og det problem, det er at skulle bryde en lærekontrakt, eller må hænge på et fag, om hvilket de har erkendt, at det ikke var det, de ønskede her i tilværelsen.

For så vidt angår ændring af princippet om, at man først skal hjælpe dem, der har påbegyndt en uddannelse, til at gøre denne færdig, så vil jeg klart afvise venstres tanker. Det må i en situation, hvor vi ulykkeligtvis endnu ikke har mulighed for at hjælpe alle, være naturligt, at den, der har påbegyndt en uddannelse, får hjælp, således at den kan gøres færdig.

Jeg sagde for lidt siden, at jeg ikke kunne sige ret meget pænt om dette forslag. Men jeg kan måske finde en enkelt lille bitte ting, jeg kan sige noget godt om, selv om man også her – det er i punkt 3 – unægtelig kører begreber og forhold inden for de forskellige uddannelser overordentlig godt sammen.

Det pæne, jeg vil sige, er, at grundtanken om en samordning naturligvis er rigtig. Det er da også gennemført inden for en lang række områder og en række fag, og der arbejdes videre med at udvide dette samvirke. F. eks. er undervisningstiden inden for en række EFG-andendelsuddannelser omlagt til 40 timer pr. uge, og skoleperioderne er koordineret med lærlingenes skoleophold. En

fuldstændig samkøring på alle felter er naturligvis ikke mulig, så længe man har to uddannelsessystemer på dette område. Det skulle glæde mig, om vi kunne nå frem til, at vi kun havde ét fagligt uddannelsessystem. Så kunne vi lettere få plads og ressourcer til at opfylde det løfte, som vi – og med »vi« mener jeg også venstre – gav de unge sidste sommer, nemlig at alle unge skal have en reel mulighed for at få en uddannelse.

Arbejdsministeren (Svend Auken):

Midt i den på venstres foranledning fremkaldte overordentlig interessante debat om forpraktikproblemer inden for social- og sundhedsuddannelserne skal jeg med risiko for at afspore forsamlingens interesse vende tilbage til arbejdsløshedsproblemerne.

Det, der er baggrunden for vores diskussion her i dag, er en alvorlig, ja, man fristes til at sige uhyggelig situation beskæftigelsesmæssigt. Vi har på nuværende tidspunkt en gennemsnitlig samlet arbejdsløshed på ca. 10 pct. af den erhvervsaktive arbejdsstyrke, det vil sige, at hver 10. dansker i gennemsnit berøres af arbejdsløshedsproblemet. Men vi ved, at et langt større antal end de 10 pct. berøres af arbejdsløsheden. På et år berøres mere end 600.000 mennesker, det vil sige ¼ af arbejdsstyrken, i større eller mindre omfang af arbejdsløsheden.

Af disse udgør de unge et særlig alvorligt og særlig tungt problem. Ca. 70.000 af de arbejdsløse eller knap 30 pct. er unge under 25 år. Vi ved, at arbejdsløsheden rammer denne gruppe særlig føleligt, fordi de for manges vedkommende endnu ikke uddannelsesmæssigt eller arbejdsmæssigt har vundet fodfæste på arbejdsmarkedet. Vi ved også, at der er en anden særlig hårdt ramt gruppe på arbejdsmarkedet – der findes i den gruppe i øvrigt også mange unge – og det er de langtidsarbejdsløse, dem med mere end ét års arbejdsløshed bag sig. Vi ved, at den gruppe i dag udgør 35.000–40.000.

Man kunne af debatten i dag få det indtryk, at arbejdsløsheden alene var et dansk problem. Til det er jeg nødt til at sige, at det er det ikke. Arbejdsløshedsproblemerne rammer alle lande. Inden for OECD-området har vi i redegørelsen gjort opmærksom på, at der i løbet af godt et år er sket en stigning fra ca. 20 millioner arbejdsløse til ca. 25 mil-